

Danmark er medlem af, OECD, EU o.s.v., siger det samme. Vi skal lytte til disse gode råd. Ellers kan det gå så galt som i Sverige, hvor den ene hestekur afløses af den næste.

5.0. Statens store gældsproblem.

Det næststørste samfundsproblem er den fortsatte gældsætning af staten. Med udsigt til et år med omkring 10 mia. kr. driftsoverskud i staten, vil gælden fortsat have et uacceptabelt højt niveau. Udover gældens skadelige virkning på pengemarkedet og renteudviklingen medfører gældens forrentning også en ødelæggende gøgeungeeffekt på statens budget. Den grådige rentekonto kræver over 50 mia. kr. i 1998, og derved bortødsles surt tjente skattekroner uden nogen velfærdsgævinst. Allerede i 1996 nåede den samlede statsgæld at runde 800 mia. kr., en skamstøtte for politisk overforbrug og misforvaltning.

Det danske samfund har gældsproblemer. Uanset, hvilke beregningsmetoder og uanset hvilke nye manipulationer skiftende finansministre har benyttet sig af, så kan de ikke lyve sig fra det faktum, at vi har et gældsproblem.

I 70'erne var det Anker Jørgensens socialdemokratiske regeringer, som stiftede en meget stor statsgæld i udlandet. Hvert år blev der lånt nye milliarder i udlandet. Det var på den baggrund daværende finansminister Knud Heinesen (S) i 1981 udtalte de berømte ord om, at vi befandt os på afgrundens rand. Da Poul Schlüters (K) regering kom til i 1982 var man nødt til at omlægge den danske gældspolitik. Man havde ikke format til at iværksætte en egentlig afvikling af gælden. I stedet ændrede man taktik. Fra optagelse af lån i udlandet blev det lån i indlandet, der var mest udbredt. Schlüters regeringer formåede da også at slå alle rekorder i indenlandsk låntagning.

Mange har fremført det argument, at indlandsgæld ikke er noget problem, da det bare er den ene lomme, som har lånt penge i den anden lomme. Det passer ikke afto grunde. For det første, så bliver gælden jo forrentet. Hvert år afsættes der mange milliarder kr. på finansloven til betaling af renter (56,6 mia. kr. i 1998). Modtagerne af renterne er de personer, der har kapitaloverskud til at låne staten penge. Da hele befolkningen betaler statsskat opnår man en omvendt Robin Hood-effekt, hvor der flyttes velfærd fra de fattigste til de rigeste! Den anden grund opstod i efteråret 1987, hvor den danske økonomi blev åbnet for fri kapitalbevægelse. De danske statsgældsbeviser fik følgeskab af kroneobligationer, som er frit omsættelige i hele verden. I dag er det sådan, at ca. halvdelen af den danske indlandsgæld faktisk er på udenlandske hænder.

Den egentlige udlandsgæld er de seneste år blevet afdraget betydeligt og vil om få år gå i nul. Det skyldes, at det årlige overskud på betalingsbalancen bruges til at afdrage udlandsgælden.

Men vi bliver ikke gældfri i forhold til udlandet af den grund. Som nævnt er en stor del af statens indlandsgæld på udenlandske hænder. Danmark er på den måde blevet utroligt afhængig af, hvad der sker på de udenlandske markeder. Hvis tilliden til kronens stabilitet svækkes den mindste smule, vil man med lynets hast sælge de mange danske obligationer tilbage til os. Det giver regering og Folketing meget lidt handlefrihed. Gælden vokser hvert år, så længe staten har underskud på sin drift. Det årlige underskud på driften (DAU) bliver omsat til forøget optagelse af lån. At der i 1998 er udsigt til ca. 10 mia. kr. i driftsoverskud er ingen trøst. Overskuddet opnåes primært ved engangsindeægter.

Nationalbanken bliver bedt om at trykke nogle flere obligationer således, at det er muligt at udbetale lønninger, pensioner, dagpenge o.s.v. Uden optagelse af nye lån ville statens økonomi gå mod bunden af statskassen hvert efterår.

Regeringen praler med, at de offentlige finanser ikke vil vise underskud allerede i 1998. Det er et sprogligt og økonomisk tryllesnummer for at aflede opmærksomheden fra regeringens elendige politik. Det offentlige er normalt defineret som staten, amterne og kommunerne. Hvis disse områder havde balance i økonomien, var det pænt nok. Men regeringen indregner en række offentlige fonde (ATP, LD, Den Sociale Pensionsfond o.s.v.) i regnskabet for at kunne fremvise balance!

Statens budget vil i 1998 udvise et overskud på driften. Det forventes at blive ca. 10 mia. kr. Da statens samlede budget er på næsten 400 mia. kr., er det ikke imponerende. Særligt når statens gæld på 800 mia. kr. kræver over 50 mia. kr. i renter. Regeringen kan kun finde på nye indtægter for at skabe overskud – ikke **Fremskridtspartiet**.